

Raadsvoorstel en -besluit

2024-0080987

Ronald de Meij
Afdeling: Maatschappelijke Ontwikkeling
27/09/24
Bijlage 1 - Jaarrekening 2023.pdf

Jaarrekening 2023 én aanvullende exploitatiebijdrage 2024-2026 Sportbedrijf Zwijndrecht B.V.

Aan de leden van de raad,

Het college van burgemeester en wethouders stelt u voor te besluiten:

1. kennis te nemen van de Jaarrekening 2023 van het Sportbedrijf Zwijndrecht BV;
2. akkoord te gaan met het beschikbaar stellen van een aanvullende bijdrage voor beheer- en exploitatiediensten van € 240.525,- per jaar aan het Sportbedrijf voor de jaren 2024, 2025 en 2026;
3. de kosten 2024 ten laste van het geraamd resultaat 2024 te brengen;
4. de meerjarige consequenties (2025 en 2026) te verwerken in de op te stellen begroting 2025-2028.

De secretaris,

De burgemeester,

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van

De griffier,

De voorzitter,

Toelichting

Inleiding

Op 9 mei 2023 heeft uw raad ingestemd met de exploitatiebegroting 2023 van Sportbedrijf Zwijndrecht BV (hierna: Sportbedrijf) voor het nieuwe zwembad De Hoge Devel (2023-0056391). Vanwege indexering en stijgende energie- en loonkosten week deze begroting af van de oorspronkelijke raming (businesscase). Uw raad heeft besloten de geraamde exploitatievergoeding voor 2023 én 2024 te verhogen met € 83.500, -. Hiermee werd de exploitatiebijdrage voor deze jaren vastgesteld op € 1.114.986, - (2023-0035666).

Op 7 november 2023 bent u op de hoogte gesteld van de tegenvallende resultaten van het zwembad over het eerste half jaar van 2023 en bent u geïnformeerd over de door het Sportbedrijf ingediende begroting 2024 (2023-0169194). Voor 2024 vroeg het Sportbedrijf een exploitatiebijdrage die € 240.525,- hoger lag dan de door de gemeente begrote bijdrage voor 2023 en 2024. Het College heeft de nieuwe directeur van het Sportbedrijf (gestart in februari 2024) opdracht gegeven om eerst een verbeterplan te maken en met de gemeente te monitoren of de resultaten in de eerste helft van 2024 een verbetering laten zien. De verstrekte exploitatiebijdrage 2024 bleef voorlopig gehandhaafd op de door de gemeente begrootte bijdrage.

Op 8 juli 2024 heeft het Sportbedrijf de Jaarrekening 2023 (bijlage 1) ingediend, waarin – zoals verwacht – sprake is van een aanzienlijk tekort: € 395.746, -.

Eerdere besluitvorming

09-05-2023 Raadsbesluit: Beheer- en exploitatieovereenkomst en Huurovereenkomst Sportbedrijf Zwijndrecht BV (2023-0056391);

09-05-2023 Raadsbesluit: Exploitatiebegroting 2023 Sportbedrijf Zwijndrecht BV (2023-0035666);

05-03-2024 RIB: Exploitatiebijdrage 2024 Sportbedrijf Zwijndrecht B.V. (2023-0169194);

(gelijktijdig met dit voorstel) RIB: Afhandeling motie M05 'Zwembad Onbekend Maakt Onbemind' (2024-0071054)

Beoogd effect

Vaststelling van de Jaarrekening 2023 van Sportbedrijf Zwijndrecht BV. En middels het verhogen van de exploitatiebijdrage 2024 tot en met 2026, zorgen voor een financieel gezonde en stabiele basis voor het Sportbedrijf op korte en lange termijn.

Argumenten

De verschillen die leiden tot het voorliggende besluit worden hierna toegelicht.

Exploitatiebegroting 2023 - bijdrage gebaseerd op niet realistische aannamen

In het verbeterplan geeft de nieuwe directeur van het Sportbedrijf aan, zoals hij ook heeft uitgelegd tijdens het werkbezoek van uw raad op 13 juni jl., dat niet realistische aannamen hebben geleid tot een niet realistische exploitatiebegroting 2023. Het betreft:

- Er zijn hogere kosten voor personeel dan werd aangenomen. Dit komt door stijgende loonkosten als gevolg van cao-afspraken. En door wet- en regelgeving met betrekking tot toezicht en opleidingsniveau, die bepaalt dat meer personeel moet worden ingezet. Dit betekent dat de aanname dat het nieuwe zwembad met minder personeel zou kunnen draaien moet worden herzien.
- Met de keuze voor een functioneel bad vormen lezwemmen en verenigingsgebruik het merendeel van de tijd de bezetting van het zwembad. Dit heeft als logisch gevolg minder

Jaarrekening 2023 én aanvullende exploitatiebijdrage 2024-2026 Sportbedrijf Zwijndrecht B.V.

ruimte voor recreatieve bezoekers. Minder recreatief bezoek (ca. 30.000 bezoekers in 2023) droeg bij aan een oplopend tekort in 2023. De geraamde inkomsten in de begroting waren gebaseerd op een hoger aantal recreatieve bezoekers (50.000) dan in de oorspronkelijke businesscase (40.000). Dit aantal lijkt te optimistisch begroot.

Resultaten 1e halfjaar 2024 geven inzicht in realistische exploitatiebijdrage

In opdracht van het College heeft de nieuwe directeur van het Sportbedrijf een verbeterplan opgesteld om bij te sturen op de exploitatieresultaten van het zwembad. De directeur is gevraagd om daarin de motie van uw raad (23M05 'Zwembad Onbekend maakt onbemind') mee te nemen. Gelijktijdig met dit voorstel ontvangt uw raad de Raadsinformatiebrief 'Afhandeling motie 23M05 - Zwembad Onbekend Maakt Onbemind' (2024-0071054), waarin staat toegelicht hoe uw motie in het verbeterplan is meegenomen.

De aanpak, ingezet vanaf begin 2024, heeft geresulteerd in betere resultaten. De cijfers zijn inzichtelijk in bijlage 3. In het eerste halfjaar van 2023 was het bedrijfsresultaat van het zwembad een tekort van 193.000, in het eerste halfjaar van 2024 is dat bijna gehalveerd tot 101.000. De belangrijkste verschillen zijn dat meer bezoekers de weg naar ons zwembad hebben gevonden, met een hogere omzet tot gevolg (60.000 meer), en de energiekosten lager uitpakken (35.000 minder). De bezoekersaantallen liggen nu op het niveau van de businesscase (rond 40.000). De behaalde resultaten zijn in lijn met de ingediende begroting 2024.

Op basis van de analyse van het Sportbedrijf m.b.t. realistische aannames voor een begroting (qua personeelskosten en bezoekersaantallen), het verbeterplan én de behaalde resultaten in het eerste halfjaar van 2024, kan worden gesteld dat de door het Sportbedrijf ingediende begroting 2024 realistisch is. Wat het noodzakelijk maakt om de toegekende exploitatiebijdrage van 2024 op te hogen met € 240.525, -, naar de door het Sportbedrijf aangevraagde bijdrage van € 1.355.511, -. Hiermee wordt een negatief exploitatieresultaat in 2024 voorkomen.

De belangrijkste verschillen in de realistische begroting ten opzichte van de oorspronkelijke businesscase zijn dan:

- 100k meer inkomsten (recreatief gebruik ligt rond 40.000 bezoekers, zoals geraamd in de businesscase);
- 300k meer kosten voor inzet personeel (zoals hierboven toegelicht);
- de kosten voor elektriciteit zijn hoger (50k), mogelijk kan hier nog op worden bijgestuurd door middel van een nieuw energiecontract en onderhoud ten behoeve van het optimaal functioneren van de zonnepanelen;
- er wordt in de exploitatiebijdrage nog geen rekening mee gehouden dat de gemeente de ozb (onroerende zaak belasting) jaarlijks verhoogt (25k extra kosten verwacht in 2025).

Aanvullende bijdrage toezeggen tot en met 2026

Gezien voorgaande analyse lijkt de jaarlijkse bijdrage inclusief aanvulling realistisch voor de komende jaren. In de wetenschap dat het Sportbedrijf mogelijk nog voordelen kan behalen op het verder uitvoeren van het verbeterplan, waardoor de inkomsten omhoog gaan, en het verlagen van de energiekosten. Tegelijk vraagt doorontwikkelen en innoveren voor het Sportbedrijf financiële ruimte. Deze ruimte wordt hiermee ook geboden. Dit is zeker van belang wanneer ook het beheer en de exploitatie van de gemeentelijke binnensportaccommodaties zou worden ondergebracht bij het Sportbedrijf, zoals bij de oprichting de gedachte is geweest.

Gevraagde gemeentelijke bijdrage exploitatietekort 2023

In de jaarrekening 2023 is sprake van een exploitatietekort van € 395.746, -. Het Sportbedrijf heeft de gemeente voorgesteld om de helft hiervan te financieren vanuit de eigen middelen (weerstandreserve) van het Sportbedrijf en vraagt voor het resterende deel (€ 197.873, -) een gemeentelijke bijdrage (zie bijlage 2: 'Verzoek gedeeltelijke compensatie exploitatietekort 2023 Sportbedrijf'). Het Sportbedrijf heeft het exploitatietekort over 2023 voorlopig ten laste gebracht van

Jaarrekening 2023 én aanvullende exploitatiebijdrage 2024-2026 Sportbedrijf Zwijndrecht B.V.

eigen middelen, waardoor de weerstandsreserve aan het begin van 2024 is gedaald naar € 107.399, -. Met de gemeentelijke bijdrage zou de reserve volgens het Sportbedrijf op € 305.272, - komen. Het Sportbedrijf geeft aan dat hiermee garantie is dat aan alle betalingsverplichtingen kan worden voldaan (salarissen, huur, etc.) én er ruimte is voor uitgaven voor verdere ontwikkeling en innovatie van het zwembad.

Tegelijkertijd constateren we dat in de aangeleverde Jaarrekening sprake is van liquide middelen met een omvang van € 923.638,- (per 31 december 2023), waarmee aan betalingsverplichtingen kan worden voldaan. Wanneer we als richtlijn hanteren dat het weerstandsvermogen ongeveer 10% bedraagt van de omvang van de begroting, zoals bij subsidieontvangers, dan zit het Sportbedrijf op dat niveau. Ook loopt het Sportbedrijf weinig risico, omdat de gemeente als eigenaar die uiteindelijk opvangt. In de beheer- en exploitatieovereenkomst Sportbedrijf Zwijndrecht BV is wel vermeld dat het weerstandsvermogen een maximum kent van 30%. Het college begrijpt de wens van het Sportbedrijf om hier zo veel mogelijk aan te voldoen. Echter, gezien het aanwezige niveau van 10% én de financiële positie van de gemeente (een extra bijdrage vergroot de bezuinigingsopgave voor de gemeente) heeft het college besloten om niet in te stemmen met dit verzoek. Maar het Sportbedrijf te vragen om begrip en het tekort op te vangen door het aanspreken van de eigen reserve, zoals de situatie nu ook is.

Kanttekeningen

1. Het verhogen van de exploitatiebijdrage 2024 t/m 2026 heeft impact op de financiële positie van onze gemeente, waar momenteel een forse bezuinigingsopgave voor ligt. Zie toelichting bij 'Financiën'.

2. Volgens artikel 6.1 van de beheer- en exploitatieovereenkomst voor het zwembad, zouden de resultaten 2023 de basis vormen voor een gedetailleerdere begroting 2024 en verder. Dit zou weer de grondslag zijn voor het bepalen van de definitief benodigde structurele (jaarlijkse) exploitatiebijdrage vanuit de gemeente. Vanaf 2025 zou de exploitatiebijdrage dan jaarlijks worden geïndexeerd met een gewogen prijsindexcijfer.

Op 5 maart 2024 heeft het college besloten om op basis van het verbeterplan en de resultaten ervan in het eerste halfjaar 2024 meer inzicht te verkrijgen of 2024, dan wel 2025, een basis kan vormen voor het bepalen van een realistische jaarlijkse exploitatiebijdrage (2023-0169194). De exploitatiebegroting 2024 lijkt nu een realistischer beeld te geven. Tegelijk zijn er nog onderdelen waar bijstelling op kan plaats vinden, zoals de kosten voor energie. Ook kan het zwembad dit jaar nog niet volop draaien met het buitenterrein en wordt er nog geïnvesteerd in promotie en samenwerkingen. Dit kan de inkomsten nog vergroten. Het lijkt daarom verstandig om de resultaten 2024 én 2025 als basis te hanteren voor het beeld van de structureel benodigde exploitatiebijdrage.

3. Niet verrekenbare BTW: In 2023 is naast de exploitatiebijdrage een voorschot (van € 78.360,-) verleend voor niet verrekenbare BTW. Uit de jaarrekening 2023 komt naar voren dat deze kosten aanzienlijk hoger liggen (€ 126.121,-). Door de gemeente wordt hiervoor de specifieke uitkering (SPUK) Sport aangevraagd en achteraf met het Sportbedrijf verrekend. De aanvraagprocedure loopt momenteel. Bij uitkering van de SPUK is dit budgettair neutraal voor de gemeente. De bijdrage in het kader van de niet verrekenbare BTW staat nu los van het exploitatietekort 2023.

Extern draagvlak

Niet van toepassing.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Jaarrekening 2023 én aanvullende exploitatiebijdrage 2024-2026 Sportbedrijf Zwijndrecht B.V.

Aanpak/uitvoering/evaluatie

De prestaties van het Sportbedrijf worden - zowel inhoudelijk als financieel - gemonitord middels kwartaalrapportages, begroting en jaarrekening. Al deze aspecten komen aan de orde in de reguliere accountgesprekken, alsmede in een periodiek bestuurlijk gesprek.

Communicatie/publicatie/participatie

Het Sportbedrijf wordt op de hoogte gesteld van dit besluit middels een beschikking.

Personeel/organisatie/SCD

Niet van toepassing.

Financiën

Het Sportbedrijf vraagt om een aanvullende exploitatiebijdrage over de jaren 2023 en 2024 en verder. Het voorstel aan het College is om niet akkoord te gaan met een bijdrage in het tekort over het boekjaar 2023 (€197.873,- incidenteel) en de raad voor te stellen wel akkoord te gaan met het verzoek om een aanvullende exploitatiebijdrage per 2024 (€240.525,-).

Het verhogen van de exploitatiebijdrage voor 2024 t/m 2026, heeft voor de gemeente Zwijndrecht financiële gevolgen. In de begroting is geen rekening gehouden met deze kosten en er is geen dekking binnen of buiten het programma aanwezig. Een gevolg is een groter tekort op de gemeentelijke meerjarenbegroting vanaf 2025. We zullen de gevolgen moeten meenemen in het bezuinigingstraject Zwijndrecht26.

De financiële stand van zaken

Het geraamd resultaat van de gemeente Zwijndrecht **2024**, betreft op dit moment €3,4 miljoen **negatief** (half september 2024). De aanvullende exploitatiebijdrage van 2024 zal per jaareinde verrekend worden met de Algemene Reserve Zwijndrecht. De mutatie voor 2024 wordt gemeld bij de 2^e bestuursrapportage 2024.

De aanvulling per 2025 zal worden meegenomen in het begrotingsresultaat. Op moment van schrijven (half september 2024) bedraagt het verwacht begrotingsresultaat **2025** €5,6 miljoen **negatief**.